

Navadni Macesen

Sistematika

- Kraljestvo: Plantae (rastline)
- Deblo: Pinophyta (iglavci)
- Razred: Pinopsida
- Red: Pinales
- Družina: Pinaceae (borovke)
- Rod: Larix (macesen)
- Vrsta: Navadni macesen

Razširjenost

- Razširjen je na območju gorstev srednje Evrope, v Alpah in Karpatih. Ločena nižinska populacija uspeva v severni Poljski. V Sloveniji je razširjen v Julijskih Alpah, Karavankah in Kamniških Alpah

Rastišče

- Uspeva v gorskem svetu,
- Na kamniti podlagi,
- do 2000 metrov nad morjem,
- uspeva v vlažnem in hladnem podnebjju,
- podlaga kamnita,
- redko raste v nižinah.

Opis

- Iglavec
- Ima sivo debelo razpokano skorjo,
- do 40 m visok,
- Skorja doseže debelino do 4 cm,
- Premer več kot 1,5 m,
- pozimi odvrže iglice.
- dobro prenaša mraz,
- živi do 700 let.

Veje in korenine

- Z globokimi koreninami v gorovju preprečuje snežne ter kamnite plazove,
- Ima široko razprostrte veje,
- Veje poganjajo iz debla po več naenkrat,
- so vodoravne,
- njihovi stranski poganjki pa so viseči.
- Krošnje prepuščajo veliko svetlobe.

Cvetovi

- Je enodomna rastlina,
- Moška socvetja so majhna in rdeča,
- ženska pa pokončni rjavo-rumeni storžki z zavihanimi luskami.
- Iz storžkov izpadajo semena s katerimi se macesen razmnožuje.

Les

- Macesnov les je težak, prožen in zelo trajen les, ki se uporablja v gradbeništvu predvsem za izdelavo čolnov, električnih drogov in železniških pragov. Uporaben je tudi v zdravilstvu. Barva lesa se spreminja od rumeno bele do rdeče.

Bolezni & Škodljivci

- V Sloveniji so macesnovi gozdovi pogosto okuženi z glivo, ki jo povzroča bolezen, imenovano macesnov rak.
- Najpogostejša škodljivca sta:
 - Borov kapar
 - Koreninski cevasti kapar

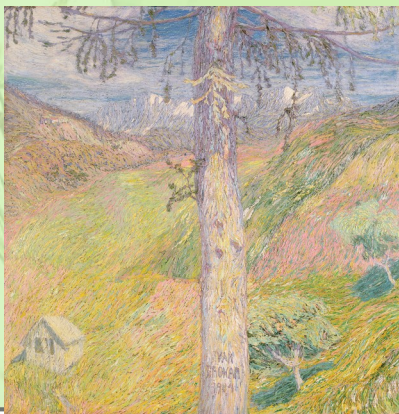
Uporaba

- Včasih uporabljali za jambore,
- Pripravek iz macesnovih cvetov naj bi povrnil samozavest,
- Iz vršičkov naredijo sirup proti kašljanju.

Zanimivosti

- Dim macesnovega lesa odganja zle duhove,
- Uporablja se kot talisman za preprečevanje požara, saj ogenj ne more prodreti skozi njegov les.
- V macesnovih gozdovih naj bi živele vile,
- Umetniki pogosto slikajo macesne v jeseni, saj je jeseni ko iglice postanejo oranžne zelo lep. Ivan Grohar je naslikal sliko Macesen.

Viri

- <http://www.gozd-les.com/slovenski-gozdovi/drevesa/macesen>
- http://sl.wikipedia.org/wiki/Navadni_macesen
- <http://www2.arnes.si/~evelik1/les/macesen.htm>

